

Paweł Pawlaczyk

CZY OCHRONA NATURALNYCH PROCESÓW W PRZEKSZTAŁCONYM KRAJOBRAZIE MA SENS? DOŚWIADCZENIA Z PLANOWANIA I REALIZACJI OCHRONY DRAWIEŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO

Does protection of natural processes in a transformed landscape make any sense? Experiences from planning and implementation of protection scheme in Drawa National Park

ABSTRAKT: Drawieński Park Narodowy (11536 ha) został utworzony w 1990 r., obejmując fragment cennego przyrodniczo, ale kulturowego i przekształconego przez człowieka krajobrazu rzeczno-jeziorno-leśnego na równinie sandrowej zlodowacenia bałtyckiego. Ochrona Drawieńskiego Parku Narodowego od chwili jego powstania do dziś była balansowaniem pomiędzy ochroną różnorodności biologicznej, próbami sztucznego unaturalniania ekosystemów, zwłaszcza leśnych, a ochroną i wykorzystywaniem ujawniających się w krajobrazie Parku procesów naturalnych. Przedstawiono historię tej ochrony, w tym w szczególności stosowania ochrony czynnej i biernej. W miarę rozwoju wiedzy o przyrodzie tego obszaru i w miarę uzyskiwania doświadczeń na temat skutków różnych sposobów ochrony, coraz większe zastosowanie znajduje ochrona bierna i dopuszczenie do głosu takich procesów. Elementy będące wynikiem działania naturalnych procesów, nawet jeśli są wtórnie wykształcone, są obecnie największą wartością przyrodniczą tego Parku.

SŁOWA KLUCZOWE: Drawieński Park Narodowy, planowanie ochrony, zarządzanie parkiem narodowym, dzikość, naturalność, różnorodność biologiczna, polityka ochrony przyrody

ABSTRACT: Drawa National Park (Drawieński Park Narodowy, 11536 ha) was created in 1990 and covers a fragment of naturalistically valuable, though culturally transformed by man, landscape of rivers, lakes and forest on the sander plain of Baltic glaciation. Since its onset until now, protection of Drawa National Park meant balancing between conservation of its biodiversity and attempts at restoring of ecosystems, particularly forest ones, on the one hand, and allowing of natural processes occurring in the Park's landscape on the other. The history of that protection is presented herein, with special attention given to active and passive (*non-intervention*) conservation. With the broadening of knowledge of the nature of that area and gaining more experience concerning the results of various forms of conservation, the non-intervention management and natural processes begin to find increasingly wider application. The elements resulting from natural processes, even if they are secondarily developed, are currently the biggest natural value of that park.

KEYWORDS: Drawa National Park, Drawieński Park Narodowy, management planning, national park management, wilderness, naturalness, biodiversity, non-intervention management, conservation policy.